

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola: OŠ Augusta Šenoae, Gundinci

Razred: 6.

Vjeroučitelj/ica: Sanja Kljajić

Nastavna cjelina: VIII. MARIJA U CRKVI

Nastavna tema: Glavni Marijini blagdani i molitve

Nastavna jedinica: Marijanska svetišta

Broj sata: 68.

Ključni pojmovi: štovanje Bl. Djevice Marije, sveta mjesta, Marijanska svetišta

CILJ: Razumjeti i usvojiti znanje o nekim hrvatskim marijanskim svetištima. Učenik će biti sposoban usporediti marijanska svetišta u Hrvatskoj sa svjetski poznatim svetištima.

ISHODI:

Obrazovni/ kognitivni: Definirati marijanska svetišta, navesti poznatija svjetska marijanska svetišta.

Odgojni/ afektivni: Razlikovati marijanska svetišta u Hrvatskoj od svjetskih marijanskih svetišta. Učenici će biti spremni izraditi umnu mapu marijanskih svetišta.

Djelatni/ funkcionalni ili psihomotorički: učenici će uočiti važnost marijanskih svetišta za vjernike. Prepoznati će u marijanskim svetištima prisutnost Sv. Marije, naše zagovornice i naše Nebeske Majke.

Metodički sustav: heuristički sustav s elementima stvaralačkog

Oblici rada: frontalni, individualni i rad u skupinama

Aktivnosti učenika: učenici mole, odgovaraju na pitanja, pišu, rješavaju zadatke

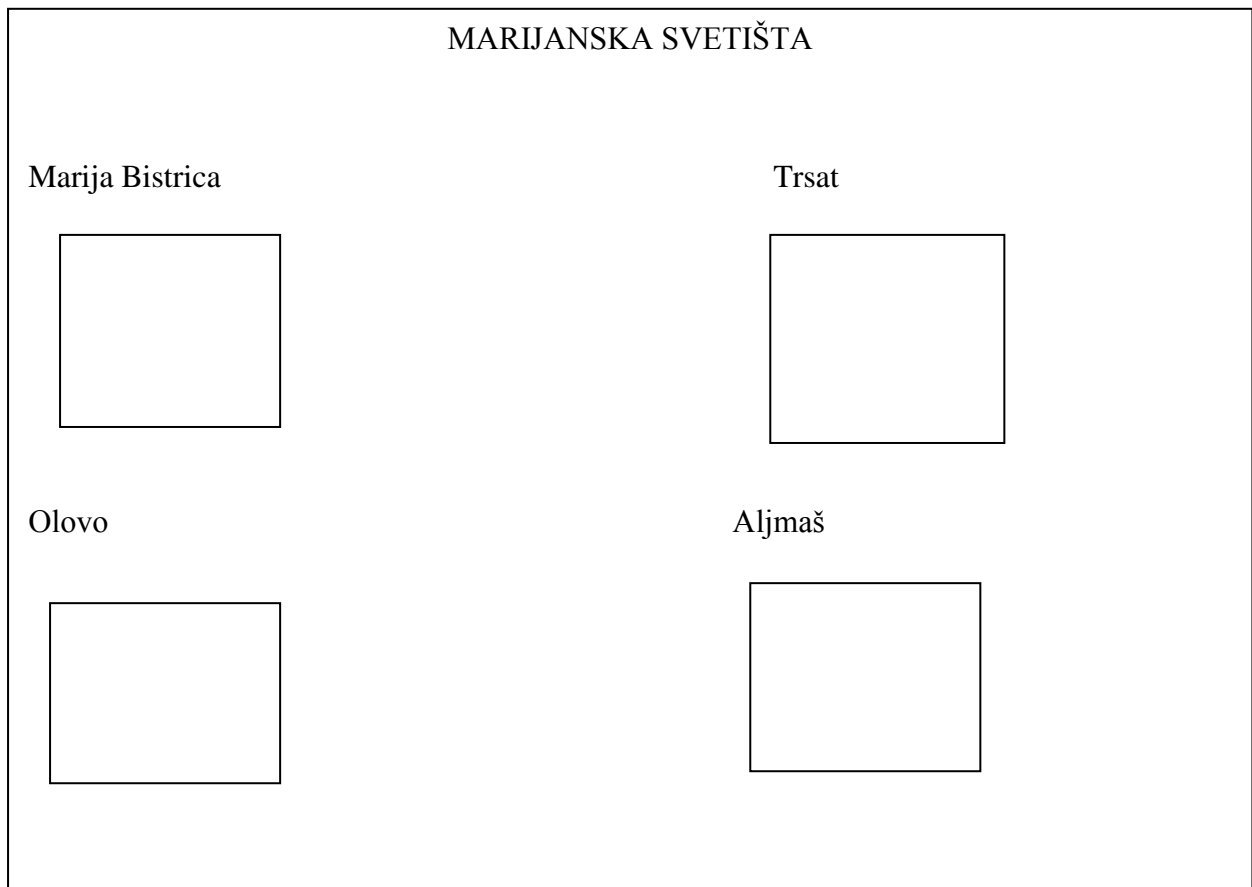
Nastavne metode: razgovor, čitanje, pismeno izražavanje, praktični rad, poticanje, slušanje

Nastavna sredstva: udžbenik, bilježnica, radna bilježnica, radni listići, slike

Nastavna pomagala: cd player, ploča, kreda, magnetići, A4 papiri u boji

Korelacija: Hrvatski jezik

Plan ploče:

Pitanja za provjeru ishoda:

Što su to marijanska svetišta?

Koja su svjetska poznata marijanska svetišta?

Koja su marijanska svetišta važna u Hrvatskoj?

Izvori za pripremanje nastavnika: *Pozvani na slobodu*, udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2007., str. 105., Sveto pismo, Nastavni plan i program katoličkog vjeronauka, mrežne stranice: Trsatsko svetište, Svetište Majke Božje Bistričke, Svetište u Olovu.

Izvori za pripremanje učenika: *Pozvani na slobodu*, udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2007., str.105., radna bilježnica,

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. MEDITATIVNO-MOLITVENI POČETAK

2. MOTIVACIJA

3. NAJAVA TEME

4. IZLAGANJE SADRŽAJA

5. RAD U SKUPINAMA

6. IZLAGANJE REZULTATA UZ KOREKCIJU I DOPUNU

7. SINTEZA

8. AKTUALIZACIJA

9. MEDITATIVNO-MOLITVENI ZAVRŠETAK

III. TIJEK SATA

Na početku sata prilikom ulaska u učionicu pozdravljam učenike sa kršćanskim pozdravom: Hvaljen *Isus i Marija*. Izražavam im sreću što smo se ponovno okupili na satu vjeronauka. Upisujem nastavnu jedinicu u imenik.

1.MOLITVENO-MEDITATIVNI POČETAK

Pozivam učenike na sabranost. Molimo zajedno molitvu Zdravo Marijo. Nakon molitve zaziv: *Sv. Marijo, nebeska zaštitnice*, učenici odgovore: *Moli za nas*.

2.MOTIVACIJA

Da bih motivirala učenike da dođu do današnje teme, stavljam na ploču pomoću magnetića dvije slike. Jedna prikazuje Sv. Mariju, a na drugoj je crkva. (vidi prilog broj 1) Tražim od učenika da povežu te dvije slike da bi došli do željenog pojma. Postavljam im podpitanja: *Kako možemo povezati Sv. Mariju i crkvu?, Na što se to odnosi?, odnosi se to na neka mjesta u kojima se posebno štuje Marija- kako se ta mjesta nazivaju?* MARIJANSKA SVETIŠTA

3. NAJAVA TEME

Prošlih sati mogli ste čuti nešto oMariji i njezinim blagdanima. Marija se časti u cijelom svijetu, međutim, postoje mjesta gdje je njezino štovanje posebno izraženo. Ta mjesta nazivaju se svetišta. Vjerojatno ste čuli za neka poznata svjetska marijanska svetišta. Možete li mi nabrojati neka? (učenici se javljaju i iznose svoje odgovore)

Danas ćemo govoriti upravo o marijanskim svetištima, pa možete staviti taj naslovu vaše bilježnice. Pišem naslov na ploču: *Marijanska svetišta*.

4.IZLAGANJE SADRŽAJA

Izlažem učenicima.

Blažena Djevica Marija je osobito štovana u hrvatskom narodu. Njezino štovanje je osobiti naglašeno u kriznim vremenima (bolesti, glad, rat). O štovanju Bl. Djevice Marije svjedoče brojne crkve koje su vjernici izgradili Njoj u čast. Ljudi su se oduvijek utjecali Mariji kao nebeskoj zaštitnici i zagovornici kod Njenog sina, isusa Krista. U katoličkoj crkvi brojne su crkve ili sveta mjesta posvećeni štovanju Blažene Djevice Marije. Brojni vjernici hodočaste u ta mjesta kako bi isprosili milost, ili kako bi zahvalili za dobivenu milost. Već ste vi nabrojali neka poznata marijanska svetišta, kao što su: Lourdes i Fatima. U Hrvatskoj marijanska svetišta su: Marija Bistrica, Trsat, Sinj, Solin, Aljmaš, Tekije, Olovo i mnoga druga.

5. RAD U SKUPINAMA

Učenici će biti podijeljeni u 4 skupine (broj učenika u skupinama je 4-6). Svaka skupina će dobiti svoj zadatak. Sve skupine obrađuju marijanska svetišta. Učenici će unutar skupina trebati napraviti umne mape pojedinih-zadanih svetišta. Svaka skupina će dobiti radni materijal. Umne mape će praviti na plavim A4 papirima. Unutar skupine učenici moraju podijeliti zaduženja (zapisničar, čitač, koordinator, mjerac vremena..).

Učenici za rad imaju 20 minuta.

(Vidi prilog broj 2)

6. IZLAGANJE REZULTATA UZ KOREKCIJU I DOPUNU

Učenici izlažu svoje radove. Svoje umne mape stavljaju pomoću magnetića na ploču, tako da svi učenici mogu vidjeti njihove uradke.

7. SINTEZA

Da bih obuhvatili današnju nastavnu jedinicu dijelim učenicima radni listić kojim ćemo napraviti sintezu. Ako ostane vremena može se riješiti u radnoj bilježnici 5.zadatak na 76.str.

(vidi prilog broj 3)

8. AKTUALIZACIJA

Kroz povijest u hrvatskom narodu je bilo osobito naglašeno štovanje Blažene Djevice Marije.

Njeno štovanje osobito je bilo prisutno u krizna vremena. U Hrvatskoj su prisutna brojna marijanska svetišta, što pokazuje vjerničku usmjerenost štovanja Blažene Djevice Marije. Vjernici se utječu Blaženoj Djevici Mariji kao zagovornici, da bi isprosili preko nje brojne milosti od njenoga sina-Isusa Krista. I mi možemo u Njoj vidjeti zagovornicu. Ona je naša nebeska Majka koja nas čuva i zagovara kod svoga Sina. Utječimo se zato njoj u poteškoćama, jer će Ona sigurno uvijek čuti naše vapaje i prošnje.

9. MEDITATIVNO-MOLITVENI ZAVRŠETAK

Na kraju sata puštam učenicima pjesmu: *Čuj nas Majko*. (može i neka druga marijanska pjesma). Svi zajedno pjevamo.

Zahvaljujem učenicima na strpljenju, pri izlazu iz učionice pozdravljam učenike sa: *Zbogom!*

IV. PRILOZI:

Prilog broj 1

1.SKUPINA: MARIJA BISTRICA

Najpoznatije hrvatsko Marijino svetište Marija Bistrica, smješteno 40 km sjeveroistočno od glavnoga hrvatskog grada Zagreba, na sjevernom gorskom krilu Medvednice, vjekovima je središnje mjesto u vjerničkom životu hrvatskoga naroda

U ovom hrvatskom Marijinu svetištu i prošteništu štuje se čudotvorni kip Majke Božje s Djetetom u naručju, najveća svetinja našega hrvatskog naroda. Pred njim su tijekom stoljeća milijuni pobožnih hodočasnika klečali i molili i od nebeske Majke dobivali pomoć i uslišanje. Kako je kip kroz svoju povijest nekoliko puta bio skrivan od opasnosti koje su mu prijetile, posljednji je puta pronađen i postavljen na oltar u srpnju godine 1684., od kada i počinju hodočašća u ovo svetište.

Zapisana su i mnoga milosna uslišanja kroz povijest Svetišta već od 1688. godine pa sve do danas, a to dokazuje veliku ljubav i vjernost naroda prema Majci Božjoj.

Svetište u Mariji Bistrici postalo je nacionalno svetište još 1715. godine, kada je Hrvatski sabor podigao veliki zavjetni oltar. Time je Hrvatski sabor odobrio pobožnost hrvatskoga naroda prema Majci Božjoj Bistričkoj.

Papa Pio XI. (1922-1939) podijelio je 4. prosinca 1923. godine svetištu Majke Božje Bistričke naslov Manje Bazilike.

Svoje prvo najveće slavlje doživjela je Marija Bistrica 15. kolovoza 1971. godine kada je u njoj održan XIII. međunarodni marijanski kongres. Biskupi su te godine svetište proglasili Hrvatskim nacionalnim svetištem Majke Božje Bistričke.

No, Crkva u Hrvata doživjela je svoj najveći povijesni, crkveni i svenarodni događaj posjetom pape Ivana Pavla II. i proglašenjem blaženim zagrebačkoga nadbiskupa Alojzija kardinala Stepinca 3. listopada 1998. godine.

Sveti Otac Ivan Pavao II. to potvrđuje ovim riječima: „Odavno sam želio poći u poznato svetište Majke Božje Bistričke. Providnost je htjela da se ta želja ostvari prigodom proglašenja blaženim Alojzija kardinala Stepinca.“

Križni put

Uređenje križnoga puta u Mariji Bistrici zamislili su nadbiskup Antun Bauer i njegov koadjutor blaženi Alojzija Stepinca. Zamisao se rodila gledajući križni put na Jasnoj Gori za vrijeme Euharistijskog kongresa 1935. godine u Čenstohovi. Godine 1943. postavljene su prve četiri postaje od kararskoga mramora u naravnoj veličini, a isklesane su u Italiji.

2.SKUPINA: TRSAT

Svetište Majke Božje Trsatske sedamstoljetno je mjesto osobitog vjerskog i kulturnog događanja kao i vjerničkog okupljanja. Ono je najstarije hrvatsko marijansko svetište s kontinuiranim štovanjem Majke Božje po hodočasničkom okupljanju. Danas je Trsatsko svetište najznačajnije marijansko proštenišće u zapadnoj Hrvatskoj i k tome duhovno središte Riječke metropolije koja okuplja četiri biskupije: Riječku nadbiskupiju, Porečko-pulsku biskupiju, Krčku biskupiju i Gospičko-senjsku biskupiju, a također je privlačno mjesto hodočasnica kontinentalnog djela Hrvatske, a k tome je ovo Svetište jedino trajno stjecište Marijinih štovatelja iz Hrvatske, Slovenije, Italije i Austrije.

Kroz pet i pol stoljeća živjeli su u trsatskom samostanu brojni franjevci koji služe hodočasnica, ali djeluju i na kulturnom polju i zadužili su hrvatsku povijest i kulturu. Franjevački samostan na Trsatu danas predstavlja, zajedno s proštenišćom crkvom, ne samo hodočasnica pristupačno mjesto, nego je i spomenik kulture i kulturnih događanja u gradu Rijeci.

U prošlosti je Trsat bio Svetište zapadne Hrvatske jer su onamo dolazili Gorani, Primorci, Istrani i Otočani. Od uspostave Riječke metropolije 1969. godine, Trsatsko svetište je duhovno središte i zborna mjesto Metropolije.

Proslava sedamstote obljetnice Svetišća 1991. godine, potvrdila je da je Trsat hrvatsko nacionalno Svetište. Brojna hodočasnica iz Hrvatske dokaz su da vjernici rado dolaze na Trsat i zbog privlačnosti mora.

Trsat je i internacionalno hodočasničko mjesto. Brojni hodočasnici i posjetitelji iz Slovenije, Italije i zapadne Europe redoviti su hodočasnici ovog Svetišća.

3.SKUPINA-OLOVO

Olovo je gradić smješten 50 km sjeveroistočno od Sarajeva, na magistralnoj cesti što vodi od Sarajeva prema Tuzli. Tamo su još od srednjega vijeka poznata nalazišta olovne rude, po čemu je grad i dobio ime. Prvotni franjevački samostan s crkvom osnovan je u 14. st. i on ide u red najstarijih samostana u Bosni. Nalazi se na popisu samostana fra Bartola Pizanskoga iz god. 1385/90. Prigodom osmanskoga osvojenja Bosne god. 1463, samostan i crkva su pošteđeni razaranja. Od sredine 17. st. katolici u pojačanoj mjeri iseljavaju u prekosavske krajeve. Zbog iseljavanja i islamizacije gotovo je nestalo katoličkoga pučanstva u Olovu i okolici. God. 1687. svi su franjevci, osim gvardijana, napustili samostan, a 1700. definitivno su se preselili u Ilok. U noći 1. na 2. kolovoza 1704. god. samostan i crkva su zapaljeni. Za podmetanje požara počinitelj je, prema zapisima u kronici, naručen i nagrađen.

Olovska crkva nije bila velika (12,60x9,50 m). Njezini masivni zidovi bili su građeni od tesanog kamena. Iznutra je bila ožbukana i likovno dekorirana, o čemu svjedoči jedan ulomak zida pronađen u vrijeme austrougarske uprave u BiH, a koji se čuva u Zemaljskom muzeju u Sarajevu.

Samostan je bio vrlo bogat dragocjenostima, od kojih se u jednom popisu iz 17. st. spominju 4 plašta, 17 misnica, 11 patena, 14 kaleža itd. Zbog velikih nameta franjevci su se morali zadužiti, pa su iz tog razloga u zalog kod jednoga dubrovačkog vlastelina položili veći dio svojih dragocjenosti. Tim se predmetima, kao i mnogim drugim što su ih franjevci ponijeli kada su napuštali Olovo, zagubio svaki trag.

U Olovu su nakon 1704. god. preostale samo ruševine samostana i crkve. Brigu o ruševinama vodio je sutješki samostan, a od 1833. god. župa Vijaka, na čijem se području nalazi Olovo. Osamdesetih godina 19. st. ruševine je istražio arheolog Ćiro Truhelka.

Nakon velikog hodočašća od oko 5.000 vjernika god. 1866, sljedeće je godine podignuta drvena crkva. Ona se, međutim, 1913. srušila. God. 1923. pokrenuta je akcija za podizanje Gospina Svetišta. God. 1938. postavljen je kameni oltar s tabernakulom, izrađen po nacrtu K. Pařika. Portal je obložen bračkim mramorom 1961. god., što se najbolje ne uklapa u vanjski izgled crkve gdje dominira grubo tesani kamen. Osim što je tu odstupljeno od projekta, to je također učinjeno i kod izvedbe kora, a umjesto predviđene kupole izgrađen je drveni kružni svod. God. 1963-65. sanirani su temelji crkve.

U olovskom svetištu nalaze se dvije Gospine slike. Jedna je iz 18. st. s natpisom *S. Maria Plumbensis*, koja je do 1920. bila kod franjevaca u Iloku, a kasnije na Petrićevcu i u Sarajevu, da bi 1964. bila prenesena u Olovo. Drugu je sliku god. 1954. izradio Gabrijel Jurkić prema opisu negdašnje *Olovske Gospe*, koja je nestala.

God. 1984. postavljene su postaje križnoga puta, koje je izradio slikar Slavko Šohaj, a dvije godine kasnije i vitraili od istoga slikara. Crkva je time obogaćena u estetsko-religioznom smislu. Ona je, k tomu, bila i ostala povijesni znak franjevačke i hrvatske prošlosti, ne samo u tom kraju nego i šire.

Nedaleko od Olova u Bakićima nalaze se ostaci srednjovjekovne crkve. Njezini su temelji istraženi i konzervirani.

Olovsko svetište Majke Božje spadalo je među najveća hodočasnička mjesta na Balkanskom poluotoku. Prema jednom zapisu iz 1679. godine, Gospi u Olovo hodočastili su katolici i inovjerci, osim iz Bosne, također i iz Bugarske, Srbije, Albanije i Hrvatske. I u današnje vrijeme olovsko je svetište privlačno hodočasničko mjesto. Mahom se hodočasti na svetkovinu Velike Gospe, sredinom mjeseca kolovoza, a i u drugim prilikama.

U tom cijelom području godine 1991. živjelo je oko 500 katolika, dok ih je u samom Olovu bilo tek nekoliko desetaka. Tijekom zadnjeg rata njihov broj se još smanjio: Iz Olova je prognano 60 od ukupno 85 duša, a iz Očevije 508 od ukupno 530 stanovnika. Danas u Olovu živi 25 katolika, dok ih u filijali Očevija ima 94.

4.SKUPINA-ALJMAŠ

1332. U toj se godini – koliko je danas poznato – prvi puta spominje ime Aljmaš. Prvi puta se spominje da je Aljmaš župa. U mjestu zajedno žive hrvati i Mađari, katolici. Bave se ratarstvom i ribarstvom, a neki su trgovci i obrtnici.

1687. Turci (Osmanlije) su protjerani. Duhovnu obnovu oslobođenih krajeva provode redovnici isusovci, koji su ovamo stigli iz Europe, s oslobodilačkom kršćanskom vojskom. U baranjskom selu Laško (danas Lug) isusovci podižu crkvu na čast Blaženoj Djevici Mariji, sa željom da Lug postane marijansko proštenišće.

1697. Za skromnu drvenu crkvu u Lugu isusovci nabavljaju Gospin kip, koji na Veliku Gospu, u svečanoj procesiji, iz Osijeka prenose u lug. Kip je bio sličan današnjem: Gospa s krunom na glavi, na lijevoj ruci drži Dijete Isusa, a u desnoj žezlo. – Pristaše Rákóczyjeve bune protiv habsburške vlasti, kalvini, zaposijedaju i naseljavaju više mjesta u Baranji, među njima i Lug u kojem prisvajaju katoličku crkvu i preuređuju u svoju kalvinsku bogomolju.

1704. Da spase Gospin kip, isusovci ga prenose u Aljmaš. Smještaju ga u priprostu aljmašku crkvu, građenu od šiblja, omazanu blatom i pokrivenu trskom. Od sada hodočasnici o Gospinim blagdanima hodočaste u Aljmaš. Godina 1704. prva je godina aljmaškog svetišta. U Aljmaš, mjestašće nedaleko od ušća drave u Dunav, svake godine, bez prekida, napose na marijanske blagdane, dolaze hodočasnici iz Osijeka i okolice.

1708. U Aljmašu se gradi nova crkva, druga po redu. Posvetio ju je 1715. đakovački biskup Đuro Patačić.

1846. U veliko je požaru izgorjela crkva s Gospinim kipom, mnoge aljmaške kuće i gospodarstva. Spašena je samo kopija kipa. Ta je kopija (slika) prenesena u dolinu udaljenu od Svetišća oko kilometar puta. Tamo je, uz izvor vode, Gospi podignuta kapelica. Uokolo su posađene lipe pa je mjesto prozvano „Gospa pod lipom“. I danas to mjesto posjećuju svi hodočasnici i Gospini štovatelji i s poštovanjem uzimaju izvorsku vodu.

1847. Započima gradnja nove, treće crkve na istom mjestu.

1852. Još nedovršenu crkvu posvećuje đakovački i srijemski biskup Josip Juraj Strossmayer.

1857. Biskup Strossmayer daruje Aljmaškom svetištu novi (današnji) Gospin kip, izrađen u Beču.. Slijede godine u kojima se hodočašća manje-više mirno nastavljaju.

1945. – 1990. vrijeme je vladavine komunističkog režima, čestog ometanja hodočasnika i zabrana hodočašćenja u Aljmaško svetište.

1991. Započeo Domovinski rat.

1992. Pod neobičnim je okolnostima u ruševinama aljmaške crkve nađen oštećeni Gospin kip

i prenesen u Osijek.

2001. Započela gradnja nove, četvrte crkve u tri stoljeća Aljmaškog svetišta, na istom mjestu. Investitori: Ministarstvo za obnovu i graditeljstvo, Osječko-baranjska županija, Biskupija Đakovačka i Srijemska i Župa i Svetište aljmaške Gospe. Izvođenje radova povjereno je osječkoj tvrtki „Gradnja“.

2003. U crkvenom svetištu postavljena je oltarna pala – „Marijanski triptih“ u tehnici vitraja, rad akademskog slikara Vladimira Meglića. Motivi pale su: Navještenje, Pohod Marije Elizabeti i Isusovo rođenje. Postavljen je posebno projektirani sakristijski namještaj, liturgijska sjedišta u svetištu i klupe u crkvenoj lađi, sve rađeno u hrastovini.

Dovršena je prva etapa aljmaškog svetišta – zgrada crkve. – sveti otac Ivan Pavao II., prilikom svog trećeg apostolskog pohoda Hrvatskoj, u subotu 7. lipnja, u Osijeku, na svečanom euharistijskom slavlju, okrunio je kip Gospe aljmaške.

2004. Navršavaju se tri stoljeća Aljmaškog svetišta (1704.-2004.). U nedjelju 1. kolovoza dijecezanski biskup mons. Marin Srakić posvetio je novu župnu i hodočasničku crkvu. – Obnovu (izgradnju) „Kalvarije“ preuzima Udruga katoličkih gospodarstvenika „S Tobom u zajedništvu“. – Postavljeni liturgijski namještaj, rađen od bračkog kamena sivca (menza, ambon, krstionica, liturgijski stolić, škropionica), dar su hodočasnika i dobročinitelja.

2005. Početkom godine potpisan je novi ugovor za izgradnju druge i treće (završne) etape cjelovitog projekta Svetišta. Investitori su: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Osječko-baranjska županija i Biskupija Đakovačka i Srijemska. Istodobno se planira darovima hodočasnika i drugih dobročinitelja namještajem opremiti nove prateće objekte i prostore.

2006. Na brdu „Kalvarija“ izgrađena staza Križnog puta duga 480 m. popločena betonskim kockama. Postavljeno 14. velikih hrastovih križeva. Postavljeno 14. mramornih ploča s prigodnim tekstom uz svaku postaju. Uz stazu postavljena rasvjeta i odvodnja. Nabavljene klupe i korpe za smeće, te zasađeno 800 sadnica ukrasnog grmlja. Blagoslov novoizgrađene staze Križnog puta obavljen je 01. kolovoza 2006.

2007. Dovršena izgradnja 2. i 3. faze aljmaškog svetišta. Izgrađen je tzv. „Hodočasnički plato“, brojne ispovijedaonice, prostor za hodočasnike, kapelica, dvorana, suvenirnica te sanitarni čvor. Uređen je sav okoliš oko svetišta, popločen, zasađeno ukrasno grmlje i cvijeće. Svetište je u potpunosti izgrađeno na radost štovatelja Gospe Aljmaške.

Prilog broj 3

SINTEZA

Poznata međunarodna marijanska svetišta su: _____ i _____. (Lourdes i Fatima)

Hrvatska marijanska svetišta su: _____, _____, _____, _____, _____, _____. (Marija Bistrica, Trsat, Olovo, Aljmaš)

Crkva koja nosi naslov manje bazilike je ona u svetištu _____. (Marija Bistrica)

Svetište u kojem je tijekom 3.stoljeća izgrađene čak 4 crkve. _____ (Aljmaš)

Najmanje svetište po broju stanovnika je _____. (Olovo)

Svetište koje je trajno stjecište Marijinih štovatelja iz Hrvatske, Slovenije, Italije i Austrije je ono u _____. (Trsatu)

V. KRITIČKI OSVRT: